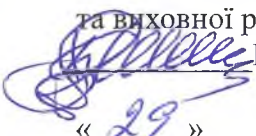

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

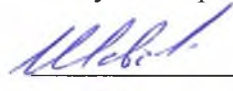
Проректор ЗВО з науково-педагогічної
та виховної роботи

 Костянтин ВЕРГЕЛЕС

« 29 » 08 2025 р.

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувач кафедри анатомії людини

 Володимир ШЕВЧЕНКО

« 29 » 08 2025р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ»

Спеціальність	I5 Медсестринство
Освітній рівень	Бакалавр
Освітня програма	ОПП «Медсестринство», 2025
Навчальний рік	2025-2026
Кафедра	анатомії людини
Лектор	доцент ЗВО Володимир ШЕВЧЕНКО
Контактна інформація	<i>anatomy@vnmti.edu.ua,</i> <i>вул. Пирогова, 56 (морфологічний корпус),</i> <i>(0432) 533746</i>
Укладач силабусу	Доцент ЗВО Ганна ГАЛУНКО

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП/місце дисципліни в ОПП	ОК 7, складова циклу дисциплін фундаментальної підготовки
Курс/семестр	1 курс , 1-2 семестр
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	150 годин /5 кредитів ЄКТС
Кількість змістових модулів	4
Структура дисципліни	Лекції - 16 год Практичні заняття – 72 год Самостійна робота -62 год Загалом: аудиторні заняття – 58,57%, самостійна позааудиторна робота – 41,33 %
Мова викладання	Українська
Форма навчання	Очна (або дистанційна згідно наказу)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Основним фокусом програми є отримання знань з фундаментальної обов'язкової дисципліни «Анатомія людини», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння низки клінічних дисциплін (терапія, хірургія, нервові хвороби, нейрохірургія, ендокринологія, імунологія, очні хвороби, ЛОР, травматологія, гінекологія, проктологія). Предметним напрямком програми є системний підхід до опису форми, будови органів, положення (топографії) частин та органів тіла в єдності з виконуваними функціями з урахуванням вікових, статевих та індивідуальних особливостей людини, програма орієнтована на отримання знань щодо будови тіла людини, систем, що його складають, органів, тканин, топографо-анатомічних взаємовідносин органів і систем, формування практичних навичок та вмінь: трактувати варіанти мінливості органів, вади розвитку; інтерпретувати статеві, вікові та індивідуальні особливості будови організму людини; передбачати взаємозалежність і єдність структур і функцій органів людини їх мінливість під впливом екологічних факторів; визначати вплив соціальних умов та праці на розвиток і будову організму людини; демонструвати володіння морально-етичними принципами ставлення до живої людини та її тіла як об'єкта анатомічного та клінічного дослідження.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки: медичної біології, біофізики, латинської мови та медичної термінології, біологічної та біоорганічної хімії.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Набуття кожним здобувачем освіти знань про будову тіла людини, оволодіти основними термінами та поняттями з анатомії людини, методами анатомічного дослідження у світі природничо-наукових уявлень про будову і функції організму людини в

цілому. Знання анатомії закладає основи наукового світогляду, становить фундамент медичних досліджень, лежить в основі пізнання функціонування організму у людини і його зв'язки з оточуючим світом..

Постреквізити. У процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки нормальної фізіології, гістології, цитології та ембріології, топографічної анатомії та оперативної хірургії, загальної гігієни, епідеміології, патологічної фізіології, патологічної анатомії.

Студент приходить із базовими знаннями з анатомії на клінічні кафедри як терапевтичного, так і хірургічного профіля, інших клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач освіти зможе:

1. демонструвати і описувати анатомічну будову органів, систем органів людини;
2. визначати на анатомічних препаратах топографо-анатомічні взаємовідносини органів і систем органів людини;
3. уміти оцінювати вікові, статеві та індивідуальні особливості будови органів людини;
4. уміти оцінювати вплив соціальних умов та праці на розвиток і будову організму людини;
5. уміти застосовувати латинські анатомічні терміни та їх українські еквіваленти відповідно до вимог Міжнародної анатомічної номенклатури;
6. визначати вікові та статеві аспекти анатомічних особливостей індивідуального розвитку людини на різних етапах онтогенезу;
7. застосовувати знання із закономірностей пренатального та раннього постнатального розвитку органів людини, варіантів мінливості органів, вад розвитку при вивченні клінічних дисциплін. вміти аналізувати інформацію про функції органів та систем організму людини. Інтерпретувати взаємозалежність і єдність структур і функцій органів людини їх мінливість під впливом факторів зовнішнього середовища.
8. вміти формулювати висновок про стан фізіологічних функцій організму, його систем та органів
9. вміти аналізувати вікові особливості функцій організму та їх регуляцію
10. вміти аналізувати регульовані параметри й робити висновки про механізми нервової й гуморальної регуляції фізіологічних функцій організму та його систем
11. вміти аналізувати стан здоров'я людини за різних умов на підставі фізіологічних критеріїв
12. вміти інтерпретувати механізми й закономірності функціонування збудливих структур організму
13. вміти аналізувати стан сенсорних процесів у забезпеченні життєдіяльності людини

14. вміти пояснювати фізіологічні основи методів дослідження функцій організму
15. вміти пояснювати механізми інтегративної діяльності організму
16. вміти аналізувати функціональні параметри організму і пояснювати можливості їх фармакологічної корекції у бажаному напрямку.
17. вміти демонструвати володіння морально-етичними принципами ставлення до живої людини та її тіла як об'єкта фізіологічного та клінічного дослідження.
18. застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

4. Зміст та логістика дисципліни

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин			СРС	Рік навчання	Вид контролю
	Всього годин/ кредитів ECTS	Аудиторних				
		Лекцій	Практичних			
	150 годин/ 5 кредитів	16	72	62	1	
Модуль № 1 Анатомія опорно-рухового апарата. Спланхнологія. Змістових модулів 2	75 годин/ 2,5 кредитів	8	36	31	1	ПК-залік
Модуль № 2 Центральна нервова система, органи чуття та черепні нерви. Серцево-судинна та периферична нервова система Змістових модулів 2	75 години/ 2,5 кредитів	8	36	31	1	ПК-іспит

Примітка: 1 кредит ECTS становить 30 академічних годин.

Аудиторне навантаження становить 58,57%, СРС – 41,33%.

Модуль 1. Анатомія опорно-рухового апарата. Спланхнологія.

Змістовий модуль 1. Будова та з'єднання кісток скелета. Міологія.

Тема 1. Кістка як орган. Класифікація кісток. Розвиток кісток в ембріогенезі. Анатомічна номенклатура. Осі і площини тіла.

Тема 2. Будова та з'єднання кісток тулуба.

Тема 3. Будова та з'єднання кісток черепа.

Тема 4. Анатомія та з'єднання кісток верхніх та нижніх кінцівок.

Тема 5. М'яз як орган. Класифікація м'язів. Розвиток скелетних м'язів.

Тема 6. Анатомія м'язів та фасцій тулуба.

Тема 7. Анатомія м'язів та фасцій голови та шиї. Топографія шиї.

Тема 8. Анатомія м'язів та фасцій верхніх і нижніх кінцівок. Топографія верхніх та нижніх кінцівок.

Тема. Антропологічні методи дослідження в анатомії. Інструменти, що застосовуються в антропології. Антропологічні точки та правила вимірювання. Пропорції тіла та типи конституції людини.

Змістовий модуль 2. Спланхнологія

Тема 9. Вступ до спланхнології. Класифікація внутрішніх органів. Загальні закономірності будови трубчастих органів. Загальні закономірності будови паренхіматозних органів.

Тема 10. Загальна анатомія травної системи. Аномалії і варіанти розвитку органів травної системи. Анатомія органів травного каналу.

Тема 11. Анатомія великих травних залоз: печінки та підшлункової залози. Анатомія очеревини

Тема 12. Анатомія органів дихальної системи.

Тема 13. Загальна анатомія органів сечової системи. Аномалії і варіанти розвитку органів сечової системи.

Тема 14. Анатомія органів чоловічої та жіночої статевих систем.

Тема 15. Анатомія органів імунної системи.

Тема 16. Анатомія органів ендокринної системи. Анатомія молочної залози.

Модуль 2. Центральна нервова система. Органи чуття та черепномозкові нерви. Серце. Судини і нерви голови, ший, тулуба та кінцівок. Периферична нервова система

Змістовий модуль 3. Анатомія центральної нервової системи. Органи чуття. Черепномозкові нерви.

Тема 1. Вступ до ЦНС. Загальні принципи будови рефлекторних дуг. Сіра і біла речовини ЦНС.

Тема 2. Зовнішня і внутрішня будова спинного мозку. Будова спинномозкового нерва.

Тема 3. Розвиток головного мозку в ембріогенезі. Анатомія похідних ромбоподібного, середнього та переднього мозку.

Тема 4. Провідні шляхи центральної нервової системи.

Тема 5. Анатомія оболонок спинного і головного мозку. Утворення і шляхи циркуляції спинномозкової рідини.

Тема 6. Анатомія органу зору.

Тема 7. Анатомія вуха.

Тема 8. Класифікація та особливості утворення, ділянки іннервації черепних нервів.

Змістовий модуль 4. Серцево-судинна та периферична нервова системи

Тема 9. Вступ до серцево-судинної системи. Анатомія серця. Велике коло і мале коло кровообігу.

Тема 10. Артерії грудної порожнини, черевної порожнини і порожнини малого таза.

Тема 11. Судини верхньої кінцівки.

Тема 12. Судини нижньої кінцівки.

Тема 13. Загальна анатомія венозних судин. Вени тулуба. Внутрішньосистемні і міжсистемні венозні анастомози.

Тема 14. Загальна будова лімфатичної системи.

Тема 15. Вступ до периферійної нервової системи. Спинномозкові нерви. Загальний план утворення соматичних нервових сплетень.

Тема 16. Соматичні нервові сплетення: шийне, плечове, поперекове, крижове, куприкове. Грудні нерви.

Тема 17. Анатомія автономної частини периферійної нервової системи.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів анатомії людини.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

1) чітко, послідовно, із детальним описом і поясненням демонструвати задані анатомічні утвори (структури, органи, судини, нерви) на вологих навчальних препаратах чи муляжах, із правильним вживання латинської, української анатомічної термінології;

2) вміти правильно розташувати анатомічні утвори (структури, органи, судини, нерви) по відношенню до свого тіла та/або в просторі, описувати топографію та взаємозв'язок цих утворів у організмі, відносно порожнин та частин тіла людини.

3) вміти пояснювати на основі анатомічного взаєморозташування утворів, причинно-наслідковий зв'язок розвитку певних клінічних станів, що мають експериментальне, клініко-діагностичне або санітарно-гігієнічне спрямування.

На практичних заняттях 3О опановують та вивчають на анатомічних препаратах будову органів, систем органів людини; вивчають латинську термінологію відповідно до вимог міжнародної анатомічної номенклатури, розбираючи усно питання у формі дискусії та обговорення.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання практичних навичок, вивчення тем для самостійної позааудиторної роботи, підготовка презентацій, таблиць, опрацювання наукової літератури та написання оглядів з наданих тем для індивідуальної роботи. Контроль засвоєння тем самостійної позааудиторної роботи здійснюється на проміжних контрольних заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної позааудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра анатомії людини /Студенту / Медсестринство/ 1 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://anatomy.vnmu.edu.ua/>. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне (онлайн) опитування, контроль практичних навичок
Контроль засвоєння тематичного розділу дисципліни на проміжних контрольних заняттях	Методи: усне (онлайн) опитування, контроль практичних навичок
Підсумковий контроль дисципліни – іспит	Методи: усне опитування згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, демонстрація практичних навичок

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>)

Поточний контроль	За чотирибальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні розділові контролю	За чотирибальною системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За чотирибальною системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується у бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див. Шкалу оцінювання)
Підсумковий контроль дисципліни з	Оцінка за іспит: оцінка «3» - 50-60 балів оцінка «4» - 61-70 балів оцінка «5» - 71-80 балів Менше 50 балів – «незадовільно»/не склав

Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.
------------------------	---

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
40-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-39,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студента

Оцінювання усної відповіді під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» (5) – ЗО правильно, чітко, логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, добре знає матеріал попередніх тем (вихідний рівень знань), відповідає на питання лекційного курсу і питання з самостійної роботи. Робить узагальнення матеріалу, доповнює свою відповідь знанням додаткової літератури. Знає усі латинські терміни і їх еквіваленти українською мовою за темою заняття. Виконав усі завдання, які передбачені методичними розробками під час самостійної роботи студента.

Оцінка «добре» (4) – ЗО правильно, інколи за допомогою пояснювальних питань, відповідає на стандартизовані питання поточної теми, знає матеріал попередніх тем (вихідний рівень знань), відповідає на питання лекційного курсу і питання з самостійної роботи. Володіє усіма латинськими термінами і їх еквівалентами українською мовою за темою заняття. Виконав усі завдання, які передбачені методичними розробками під час самостійної роботи студента.

Оцінка «задовільно» (3) – ЗО неповно, за допомогою пояснювальних питань, відповідає на стандартизовані питання поточної теми, на питання з матеріалу попередніх тем (вихідний рівень знань), неточно і неповно відповідає на питання лекційного курсу і питання з самостійної роботи. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Не повністю володіє латинськими термінами і їх еквівалентами українською мовою за темою заняття. Виконав не повністю завдання, які передбачені методичними розробками під час самостійної роботи ЗО.

Оцінка «незадовільно» (2) – ЗО не знає матеріалу поточної теми. Або відповідає на поставлені питання поточної теми недостатньо, неповно, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові питання, не розуміє змісту матеріалу, не знає питання з матеріалу попередніх тем (вихідний рівень знань), не відповідає на питання лекційного курсу і питання з самостійної роботи. Не володіє латинськими термінами і їх еквівалентами українською мовою за темою заняття. Не виконав завдання, які передбачені методичними розробками під час самостійної роботи студента.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який, чітко, послідовно, з детальним описом і поясненням демонструє задані утвори на препаратах чи муляжах, вміє правильно їх розташувати по відношенню до свого тіла. правильно вживає латинські терміни.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який допускає неточності при демонстрації заданих утворень, але здатний самостійно виявити допущені помилки, правильно орієнтує органи по відношенню до свого тіла. ЗО правильно вживає латинські терміни

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який знає і демонструє ділянки тіла, в яких розташовуються органи чи їх частини, проте не може чітко показати більш конкретні їх структурні компоненти, допускає неточності при орієнтуванні органів по відношенню до свого тіла. ЗО вживає латинські терміни з помилками, або неповністю знає латинські терміни з теми поточного заняття і попередніх занять.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продемонструвати задані органи чи їх утворення, зазнає значних труднощів при орієнтуванні органів по відношенню до свого тіла. ЗО не знає латинських термінів з теми поточного заняття і попередніх занять, або вживає латинські терміни з помилками.

Оцінювання самостійної роботи студента

Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється під час поточного та підсумкового контролю засвоєння тем відповідного модулю або дисципліни на підставі оцінювання демонстрації виконання практичних навичок, усної відповіді на теоретичне питання, тестування або розв'язання ситуаційних задач, відповідно до тем для самостійного опанування.

Оцінювання проміжного контролю (залік)

Проміжний контроль зараховують, якщо студент засвоїв певний розділ дисципліни в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття, засвоїв лекційний курс та отримав оцінку за підсумковий

контроль засвоєння тем відповідного модулю. Для оцінювання проміжного контролю проводять підрахунок середньої арифметичної традиційної оцінки за семестр.

Оцінювання усної відповіді під час підсумкового контролю (іспит)

Оцінка **«відмінно»** виставляється студенту грамотно та в логічній послідовності надає відповіді на питання екзаменаційного білету, називає усі латинські терміни і їх еквіваленти українською мовою. Під час відповіді демонструє здатність аналізувати теоретичний матеріал, робить ґрунтовні висновки щодо значення теоретичного матеріалу для практичної медицини, надає чіткі правильні відповіді на додаткові нестандартні питання, може пояснити особливості структури органів, демонструє задані утвори на препаратах чи муляжах, вміє правильно їх розташувати по відношенню до свого тіла. правильно вживає латинські терміни.

Оцінка **«добре»** виставляється студенту, який добре володіє теоретичним матеріалом та в логічній послідовності надає відповіді на питання екзаменаційного білету, але допускає незначні неточності, які швидко виправляє при відповіді на уточнюючі запитання екзаменатора. Володіє латинською термінологією та її еквіваленту українською мовою згідно отриманих запитань, допускає неточності при демонстрації заданих утворень, але здатний самостійно виявити допущені помилки, правильно орієнтує органи по відношенню до свого тіла.

Оцінка **«задовільно»** виставляється студенту, який при відповіді на питання екзаменаційного білету демонструє знання базових понять та визначень, допускає значні неточності або має труднощі при відповіді на питання з певних розділів анатомії, не може розкрити в достатньому обсязі принципів структури і топографії органів, допускає неточності при відповіді на конкретизуючі питання екзаменатора та не в повному обсязі володіє латинськими термінами та їх еквівалентам українською мовою; який знає і демонструє ділянки тіла, в яких розташовуються органи чи їх частини, проте не може чітко показати більш конкретні їх структурні компоненти, допускає неточності при орієнтуванні органів по відношенню до свого тіла.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється студенту, який не знає відповіді на одне з питань екзаменаційного білету, допускає грубі помилки при відповіді на питання, не може пояснити базові поняття та визначення, взагалі не знає латинської термінології та її еквівалентів українською мовою, не знає відповіді на додаткові уточнюючі запитання екзаменатора, який не може продемонструвати задані органи чи їх утворення, зазнає значних труднощів при орієнтуванні органів по відношенню до свого тіла.

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі чинного Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи)):

- 10 балів – за призові місця на всеукраїнських олімпіадах з дисципліни та всеукраїнських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 9 балів – за призові місця в університетських олімпіадах і наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.
- 8 балів – за участь (якщо ЗО брав участь, але не посів призове місце) у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни та всеукраїнських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.
- 6-7 балів - за участь (якщо ЗО брав участь, але не посів призового місця) в університетській олімпіаді, науковій конференції з наявністю друкованої роботи.
- 4-5 балів - (активну участь у науково-дослідній роботі кафедри, в роботі студентського наукового гуртка в позанавчальний час)
- 1-3 балів – за виготовлення на кафедрах препаратів, схем, таблиць, презентацій та відеофільмів – з урахуванням важливості виконаної роботи.

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ ім. М. І. Пирогова, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж із техніки біологічної безпеки, безпеки поводження із фіксуючими реактивами та навчальними анатомічними препаратами, а також інструктаж з поводження під час сигналу «Повітряна тривога!» проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється у Журналі інструктажу з техніки безпеки. ЗО, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних робіт.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

Студент повинен знаходитись на кафедрі у халаті із довгим рукавом та в шапочці, мати при собі медичні чи лабораторні рукавички та захисні маски. Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри, діяти згідно встановлених інструкцій під час виникнення надзвичайних ситуацій, дбайливо ставитись до матеріального устаткування кафедри.

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, має брати активну участь у практичних заняттях. Студент повинен бути толерантним у спілкуванні із викладачем та іншими слухачами, зокрема під час обговорення питань на практичних заняттях.

У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримає оцінку «2».

Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес в ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Під час дистанційної форми навчання студент самостійно виконує навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Відповіді на одержані завдання студенти повинні надсилати викладачам кафедри у відповідності до правил, затверджених на методичному онлайн-зібранні кафедри.

Студенти мають регулярно моніторити актуальну інформацію, яка надається навчальною та науковою частинами, деканатами та кафедрами Університету.

Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей. Політика курсу здійснюється згідно Закону «Про вищу освіту», Статуту ВНМУ ім. М.І. Пирогова, Правил внутрішнього розпорядку університету, чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова, Кодексу академічної доброчесності, Положення безпеки про порядок проведення навчання і перевірки знань.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті не допускається або тільки із дозволу викладача.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються у порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювання (опублікований на сайті кафедри <https://anatomy.vnmu.edu.ua/>) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент під час онлайн навчання має надати фото/сканкопію конспекта теми, що відпрацьовується, та/або пройти тестування і письмово та/або усно відповісти на питання до теми заняття.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених

невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри у навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна%20інформація/Основні%20документи)).

Вирішення конфліктних питань. У разі виникнення непорозумінь та претензій до викладача у зв'язку з якістю надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладачу. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна%20інформація/Основні%20документи)).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна%20інформація/Основні%20документи)). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Teams, Google Meet. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри ([https://anatomy.vnmu.edu.ua/студенту або оголошення](https://anatomy.vnmu.edu.ua/студенту%20або%20оголошення)).

Зворотній зв'язок із викладачем здійснюється виключно через платформу Microsoft Teams **тільки у робочий час** (використання електронної пошти, Viber, Telegram, WhatsApp тільки за дозволом викладача).

8. **Навчальні ресурси** Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://anatomy.vnmu.edu.ua/Студенту>. Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.

9. **Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.anatomy.vnmu.edu.ua/Студенту>).

10. **Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни** опубліковані на веб-сторінці кафедри (<https://www.anatomy.vnmu.edu.ua/Студенту>).

Силабус з дисципліни «Анатомія людини» обговорено та затверджено на засіданні кафедри анатомії людини (протокол № 1, від 28 серпня 2025 року).

Відповідальний за курс

(підпис)

доц ЗВО Ганна ГАЛУНКО

Завідувач кафедри
ШЕВЧЕНКО

(підпис)

доц. ЗВО Володимир